

NHỮNG YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN VIỆC BẮT ĐẦU SỬ DỤNG MA TÚY

Việc bắt đầu sử dụng ma túy vừa do các yếu tố bên ngoài (khách quan) vừa do các yếu tố bên trong (chủ quan):

- Yếu tố bên ngoài

Hai yếu tố có tác động mạnh nhất đến việc bắt đầu sử dụng ma túy chính là hai yếu tố bên ngoài bao gồm **sự hiện hữu của ma túy trong môi trường sống** và **sự rủ rê của những người dùng khác**. Nhiều nghiên cứu cho thấy hầu hết các thanh thiếu niên bắt đầu sử dụng ma túy đều do bạn rủ rê hoặc bắt chước bạn hay những người xung quanh.

- Yếu tố bên trong

+ Xét thời điểm trước khi bắt đầu sử dụng, những trạng thái **tâm lý âm tính** là những yếu tố thuận lợi khiến cho việc rủ rê, bắt chước tác động hiệu quả hơn. Đó có thể là trạng thái *buồn, chán, suy sụp* do cuộc sống thừa mứa không có mục đích, do *bị thất bại* trong việc học, việc làm, tình cảm hoặc *bất hòa*, gãy đổ trong gia đình.

+ Một đặc điểm là đa số người bắt đầu sử dụng ma túy là vào tuổi thanh thiếu niên, mà tuổi trẻ thì suy nghĩ chưa chắc chắn, chưa biết cách từ chối, lại tò mò, thích độc lập, muốn chứng tỏ mình nên dễ bị lôi kéo.

+ Nghiên cứu trong những người sử dụng ma túy, người ta thấy những người dễ bị nghiện có một số đặc điểm *nhân cách đặc biệt*. Họ thường có tâm lý đối kháng, xung động và thích tìm cảm giác lạ. Những yếu tố này thường đẩy họ từ thử đến nghiện và góp phần duy trì tình trạng nghiện.

Tuổi càng trẻ khả năng suy nghĩ càng kém, càng dễ bị lôi kéo. Về mặt kinh tế, thực tế cho thấy không chỉ những người có tiền mới bị lôi kéo mà cả những người thu nhập thấp. Nam hay nữ cũng có mối nguy cơ như nhau. Học vấn cũng không chắc ngăn ngừa được việc sử dụng ma túy.

Ma túy dù là một sản phẩm bất hợp pháp vẫn tiếp tục được sản xuất, mua bán và sử dụng vì lợi nhuận khổng lồ từ nó và từ tác động hưởng thần bên cạnh những điều kiện tâm lý và xã hội thúc đẩy ở một bộ phận người dân. Việc nghiên cứu về dịch tễ học của nghiện ma túy rất khó khăn do không dễ tiếp cận với người sử dụng và tính tin cậy của thông tin thu thập. Những điều kể trên đặt ra những thách thức rất lớn cho những nhà y tế công cộng trong việc can thiệp giảm thiểu tình trạng sử dụng và nghiện ma túy.